

1. עדאלה המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל
2. חה"כ עאידה תומא סולימאן
3. התנועה למען איכות השלטון בישראל
4. ד"ר תהילה שוורץ-אלטשולר וד"ר גיא לוריא
5. זזים – קהילה פועלת

ה מ ב ק ש י ם

נ ג ד

1. הליכוד – תנועה לאומית ליברלית

2. היועץ המשפטי לממשלה
באמצעות ב"כ מפרקליטות המדינה

רח' צלאח א-דין 29, ירושלים

טל: 02-6466194 פקס: 02-6467011

ה מ ש י ב י ם

עיקרי טיעון מטעם היועץ המשפטי לממשלה

א. פתח דבר

1. בהתאם להחלטות יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-22, כב' המשנה לנשיאת בית המשפט העליון, השופט חנן מלצר, מיום 4.8.19 ומיום 5.8.19, מתכבד היועץ המשפטי לממשלה להגיש עיקרי טיעון מטעמו כדלקמן.
2. בהחלטה מיום 4.8.19 נקבע, בין היתר, כך:

1" למזכירות ועדת הבחירות המרכזית הוגשו פניות שונות, שעניינן, ככלל, הוא: בקשות לקביעת נהלים או הנחיות בעניין הצבת מצלמות במקומות הקלפי, ביישובים מסויימים, והכל נוכח פעילות המשיבה 1 ביום הבחירות לכנסת ה-21.

2. לאחר שבחנתי את הפניות שהוגשו, וקודם שאכריע בכל הנושאים הכרוכים במכלול, לרבות השאלה: האם, ובאיזה אופן, הצבת מצלמות במקומות הקלפי עלולה להוות הפרעה למהלך התקין של הבחירות לפי סעיף 119(א)(1) לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], השתכ"ט-1969 (להלן: חוק הבחירות), החלטתי לקיים דיון בפניי."

3. מבלי להידרש במסגרת עיקרי הטיעון שלהלן לאופי פעילותם של המשקיפים מטעם המשיבה 1 ביום הבחירות לכנסת ה-21, ניכר כי הסוגיות שצוינו בסעיפים 1-2 להחלטת יו"ר ועדת הבחירות המרכזית מיום 4.8.19 נטועות בשני שדות משפט שונים, לעתים משיקים, ואלו הם שדה המשפט הפלילי ושדה המשפט המינהלי. כל אחד מהם חובק שאלות משפטיות מורכבות, הנבדלות האחת מרעותה – הן בדין המהותי, הן בדין הפרוצדוראלי. נעמוד אפוא על עיקרי הטיעון בכל אחד ממישורים אלו – דבר דבור על אופניו.

ג. רקע נורמטיבי כללי

4. סעיף 4 לחוק יסוד: הכנסת, מסדיר את שיטת הבחירות בישראל:

"4. הכנסת תיבחר בבחירות כלליות, ארציות, ישירות, שוות, חשאיות, ויחסיות, לפי חוק הבחירות לכנסת; אין לשנות סעיף זה, אלא ברוב של חברי הכנסת".

5. כידוע, עקרונות היסוד של שיטת הבחירות, כאמור בסעיף 4 לחוק יסוד: הכנסת, באים לידי ביטוי ומימוש קונקרטיים ומפורטים יותר בכלל סידורי ההצבעה והקלפי. כך, לדוגמה, בעניינים המשיקים לנושא ההליך שבכותרת, נקבע כי הבחירה תיערך בתא המסתיר את הבוחר מעיני זולתו, במעטפה אטומה ובחדר קלפי אשר נשמר כאזור סטרילי מתעמולה והפרעות אחרות. אף סידורי הישיבה, הריהוט והציוד המצוי בקלפי, רשימת האנשים אשר מותרת נוכחותם בקלפי ואופן התנהלותם, כל אלו מוסדרים בחוק בחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1960 (להלן: **חוק הבחירות**) ובתקנות הבחירות לכנסת, התשל"ג-1973 (להלן: **תקנות הבחירות**) לפרטי פרטים.

ביתר פירוט, ועל מנת להעניק לבוש מוחשי יותר למארג הדינים הצפוף שנקבע, ניתן להפנות לסעיף 75 לחוק הבחירות הקובע את אופן ההצבעה בתא הצבעה נסתר; לקביעת סעיף 73 לחוק הבחירות לפיה בשעות ההצבעה לא יימצא אדם במקום הקלפי זולת רשימת הגורמים המפורטת שם; להגדרת הציוד בקלפי בתקנה 41 לתקנות הבחירות; לאופן סידור תא ההצבעה, פתקי ההצבעה, מועד בדיקת מלאי הפתקים (תקנה 41(3)); לקביעת איסור שיחות בין חברי הוועדה לבין מצביעים (תקנה 45); לקביעת איסור ניהול תעמולה בקלפי (תקנה 43 לתקנות); לקביעה על אודות איסור שימוש בטלפון נייד, ברדיו ובטלוויזיה (תקנה 45 לתקנות); קביעת הצורך בהתאמת שעוני חברי הוועדה (תקנה 48 לתקנות); כמו-גם לפירוט תהליך ההצבעה הקבוע בתקנה 67 (על מכלול סעיפי המשנה הקטנים שלה), המאסדרים כל פעולה מעת כניסת הבוחר לחדר הקלפי, החל מקביעת מקום מושבו של מזכיר הקלפי, אופן פנייתו של הבוחר אליו, הליך זיהוי ורישומו של הבוחר, הליך העברת אמצעי הזיהוי בין חברי ועדת הקלפי, הליך העברת המעטפה וכיוצא בזאת פרטים המדריכים את מכלול האינטראקציה המותרת בין הבוחר לחברי ועדת הקלפי.

עוד ידענו, מבלי למצות את מכלול ההסדרים הקבועים בחוק הבחירות ובתקנותיו, כי המחוקק הראשי ומחוקק המשנה נדרשו לאורך השנים לעדכון מארג דינים צפוף זה.

6. הנה-כי-כן, הסדרים רבים ומפורטים אלו נועדו, בסופו של יום, להבטיח את המהלך התקין של הבחירות ואת הגשמת רצונו של הבוחר, המצוי בבסיס ערכי-העל של הדמוקרטיה. למקרא מכלול הוראות המחוקק ומחוקק המשנה, ניכר כי תכליתם הסובייקטיבית והאובייקטיבית של דינים מפורטים אלה היא לשמר את חדר הקלפי כזירה "סטריילית", תוך הכרה בחשיבות טוהר הליך הבחירות ורגישות המידע הנחשף בקלפי.

עוד יש לציין, כי מלבד הסדרים מפורשים אלו ואחרים, כוללים דיני הבחירות הסדרי סל שמטרתם מניעת התנהגויות – בין אם מותרות או אסורות על פי דינים אחרים – המפריעות למהלך הבחירות התקין ולמימוש חופש ההצבעה של הבוחרים. הסדרי סל אלו, המצויים בחוקי הבחירות השונים ואף בחוק העונשין מנוסחים, ככלל, בלשון רחבה למדי (ראו, למשל, סעיף 197 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ("הפרעה לבחירות"); סעיף 119 לחוק הבחירות ("הפרעת בחירות"); וסעיף 122 לחוק הבחירות ("שחיתות ואיום"); וסעיף 86 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה - 1965 ("הפרעת בחירות"). משאמרנו זאת, נפנה אפוא לבחינת הוראות סעיף 119 לחוק הבחירות.

ג. סעיף 119 לחוק – הפרעה לבחירות – קווים לדמותו של האיסור

7. סעיף 119 לחוק הבחירות קובע כדלקמן:

"119. (א) אלה דינם מאסר שנתיים או קנס 10,000 לירות:

- (1) המפריע את המהלך הסדיר של הבחירות;
- (2) המכין או המפיץ פתקי הצבעה שאינם בהתאם להוראות חוק זה;
- (3) המפריע לבוחר בהצבעה או המונע אותו מהצביע;
- (4) המטפל בקלפי בלי רשות או המוציא קלפי מרשות הממונים עליה;
- (5) המתערב בלי רשות בפתיחת קלפי או בספירת הקולות;

- (6) המשמיד, המלכלך, המסמן, המעלים או הלוקח שלא כדין פתק הצבעה המצוי בתא הצבעה במקום קלפי, באופן העשוי להפריע להצבעה;
- (7) המשמיד, המעלים או הלוקח שלא כדין חומר הצבעה שיש להעבירו לועדה אזורית או לועדה המרכזית;
- (8) המשמיד מעטפת הצבעה מן המעטפות שהוצאו מן הקלפי לפני שנכללה בספירת הקולות.

(ב) נעברה עבירה לפי סעיף זה על ידי חבר של ועדת בחירות או על ידי אדם הממונה על קלפי או על שמירת הסדר במקום הקלפי, דינו – מאסר חמש שנים או קנס 20,000 לירות. בסעיף קטן זה, "אדם הממונה על קלפי" – לרבות חבר ועדת קלפי או מזכיר ועדת קלפי [ההדגשה הוספה – הח"מ].

8. האיסור הפלילי הקבוע בסעיף 119(א)(1) עוסק בהפרעה לבחירות, למהלך הסדיר או להצבעה עצמה, ומכוון עצמו לקשת רחבה של התנהגויות המבוצעות בקשר עם הבחירות הכלליות. המדובר בעבירת התנהגות, הדורשת יסוד עובדתי של מעשה הפרעה למהלך הסדיר של הבחירות, וכן יסוד נפשי של מודעות לטיב המעשה; דהיינו, מודעות סובייקטיבית אצל "המפריע" לכך שהמעשים שבוצעו מהווים הפרעה לבחירות.

עוד יש לציין, כי המחוקק מצא לקבוע כי ככל שהעבירה מבוצעת על ידי מי שהוא חבר ועדת הבחירות או לחלופין אדם הממונה על קלפי או על שמירת הסדר במקום הקלפי, מוחמר העונש בצד העבירה לחמש שנות מאסר.

9. בחינת הפסיקה הרלוונטית, שאינה רבה, מעלה, כי עד כה הועמדו לדין בגין עבירה זו נאשמים, שהפריעו הפרעה "פיסית" של ממש לניהול הבחירות על ידי התקהלות או התפרצות אלימה לקלפיות; לעיתים אף לוו המעשים בביצוע עבירות נוספות. ראו, למשל, ת"פ (קריות) 429/06 מדינת ישראל נ' נידאל בן אחמד סמריה (פורסם בנבו, 08.06.06).

10. בצד זאת, דומה כי לשון סעיף 119(א)(1) לחוק ותכליתם של דיני הבחירות כמכלול מאפשרת את החלת האיסור האמור אף על התנהגויות שאינן בהכרח מלוות בעבירות נוספות או ביסוד פיסית בוטה של הפרעה, אך פגיעתן בערכים המוגנים של טוהר הבחירות ותקינותן מתקיימת.

כן, יש לתת את הדעת בשעת פירושה של הוראת סעיף 119(א)(1) לחוק, ליחסי הגומלין שהיא מקיימת מול יתר סעיפי המשנה של הוראת סעיף 119(א). ראשית, הוראת סעיף 119(א)(1) היא העבירה הראשונה שמצא המחוקק הראשי לקבוע, תוך שימוש בלשון כללית יחסית. שנית, ניכר כי יתר סעיפי המשנה ביקשו לקבוע נורמות מפלילות תחומות יותר בנסיבותיהן העובדתיות ובלשונן הנורמטיבית. שלישית, ועל יסוד שני הטעמים הקודמים, ניתן לראות כי בחירת המחוקק לעצב כך את הוראת סעיף 119(א) מלמדת על בחירה מכוונת לייחד את סעיף 119(א)(1) לחוק כנורמה העשויה לחול אף על מקרים עתידיים שלא נצפו מראש, אל מול הנורמות הפליליות הבאות בסעיפים קטנים 8-2 אשר נמצאו ככאלו שניתן להגדירן מראש. רביעית, ניתן לטעון כי אם מצא המחוקק הראשי לקבוע בסעיף 119(א)(3) עבירה פלילית למי שהינו "מפריע לבוחר בהצבעה או המונע אותו מהצביע" באופן הקרוב יותר להפללת הפרעות "פיסיות", אזי חזקה שלא ביקש להשחית מילותיו עת קבע עבירה רחבה יותר בלשונה בסעיף 119(א)(1) – "המפריע את המהלך הסדיר של הבחירות".

11. מכל מקום, עמדת היועץ המשפטי לממשלה היא כי אף שלא ניתן לקבוע קטגורית כי הצבת מצלמות בקלפי, כשלעצמה, מהווה עבירה פלילית של הפרעה למהלך התקין של הבחירות בהתאם לסעיף 119(א)(1) לחוק הבחירות, הרי שבנסיבות מסוימות הצבת מצלמות במקום הקלפי עשויה לגבש את יסודות העבירה המנויה בסעיף 119(א)(1). על מנת שמעשה מסוים, לרבות הצבת מצלמות, יקיים את היסוד העובדתי של העבירה, עליו להיות מעשה שיש בו משום הפרעה למהלך התקין של הבחירות, ואין להסתפק בהקשר זה בהפרעה שהיא נגזרת ורחוקה.

על כל פנים, החלטה באשר להתקיימות היסודות העובדתיים והנפשיים של העבירה חייבת להתקבל בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה ומקרה. כל זאת, בהתאם לכללים הרגילים החולשים על החלטת רשויות אכיפת החוק בבואן להחליט האם לפתוח בחקירה פלילית והאם בשלב הבא יש מקום לפעול להגשת כתב אישום.

12. בהקשר אחרון זה יצוין, כי המישור המינהלי והמישור הפלילי הנוגעים לעניין אינם חופפים בהכרח, ויתכן כי צו מניעה הניתן מטעם יו"ר ועדת הבחירות המרכזית יבקש למנוע התנהגות אשר כשלעצמה אינה עולה כדי עבירה פלילית, וזאת בשל חשש של ממש שזו תוביל להפרעה לבחירות, במובנה הפלילי.

13. למען שלמות התמונה, יצוין כי נערכו מספר פניות מטעם גורמים שונים ללשכת היועץ המשפטי לממשלה בטענה כי יש מקום להורות על פתיחה בחקירה פלילית, על רקע פעילות המשיבה 1 ביום הבחירות לכנסת ה-21, בכל הנוגע לשימוש במצלמות בקלפיות. מטבע הדברים, מעת שטרם התקבלה החלטה סופית בפניות אלו, לא ניתן להרחיב בנושא.

14. עד כאן באשר להשלכותיה, במישור הדיון הפלילי, של הוראת סעיף 119(א)(1) לחוק הבחירות על השאלה האם ניתן להציב מצלמות במקומות הקלפי, ביישובים מסוימים. כעת, נבקש לבחון את השאלה שבמוקד הליך זה בראי עקרונות המשפט המנהלי והחוקתי.

ד. הצבת מצלמות בקלפיות מטעם ועדת הבחירות המרכזית

15. שאלת אפשרות הצבתן של מצלמות בקלפיות ביום הבחירות מטעם ועדת הבחירות המרכזית מעוררת שורה ארוכה ומורכבת של שאלות נורמטיביות, ראייתיות, מוסדיות ולוגיסטיות. עוד מבלי להידרש למכלול שאלות אלו, ניתן לראות כי קיימת שונות במורכבות המתעוררת בין שאלת הצבת המצלמות בעת מהלך ההצבעות עד לסגירת הקלפיות (עד השעה 22:00); לבין שאלת הצבת המצלמות בעת ספירת הקולות, לאחר סגירת הקלפיות. כל זאת, משום שבשלב הראשון המצלמות עתידות ללכוד בעדשותיהן את הבוחרים בעת הצבעתם; ואילו בשלב השני עתידות המצלמות לתעד את הליך ספירת המעטפות, ללא כל השפעה על הבוחר או פגיעה בו.

בצד השונות האמורה, יושם אל לב כי גם שימוש במצלמות בעת ספירת הקולות אינו מובן מאליו, ומציף חששות שונים. כך, למשל, הפצת סרטים על-ידי חברי המפלגות אודות הנעשה בעת ספירת הקולות, מבלי להבטיח את אוטנטיות הסרטים, עלולה להיות בעלת השלכות על אמון הציבור בתוצאות הבחירות ובטוהרן.

16. אתר הדברים האמורים, נפנה להצגת עיקר השאלות המתעוררות בכל הקשור לשאלת הצבתן של מצלמות בקלפיות.

17. השאלה המשפטית שלפנינו היא האם ועדת הבחירות המרכזית יכולה לקבוע הנחיות או נהלים להצבת מצלמות במקום הקלפי מטעמה של הוועדה. התרתה של השאלה מקפלת בתוכה שורה של סוגיות משנה הטעונות הכרעה.

18. ראשית, עולה השאלה האם המצלמות המדוברות יוצבו בכלל הקלפיות הפרוסות בארץ או בקלפיות מסוימות. הכרעה בשאלה זו – ככל שהיא נחתכת לעבר הצבת המצלמות בקלפיות מסוימות (נאמר משיקולי עלות וזמן היערכות מוגבל) – מחייבת הידרשות לשאלות משנה מגוונות. מבלי למצות את הדיון בנושא, להלן מספר שאלות משנה: א. מהו המבחן המהותי להחלטה על הצבת המצלמות? ב. מהו המבחן הראייתי שנדרש להתקיים לצורך הצבת מצלמות בקלפי מסוימת והאם נדרש הליך בירור ראייתי מקדים? ג. זהות הגוף שיקבל החלטה על הצבת המצלמות? ד. מהו המועד לקבלת ההחלטה ומי רשאי ליזום פניה לגוף שיוסמך להחליט כאמור? ה. האם ניתן להשיג על החלטה כאמור? ו. ככל שהתשובה לשאלה האחרונה היא בחיוב, יש לקבוע מי רשאי להשיג, מתי ובפני איזו ערכאה?

19. **שנית**, עולות שאלות לגבי מעמדם הראייתי של סרטי המצלמות, הסדרי שמירת סרטי המצלמות, זכות העיון בהם והיקפה, מועד השמדת סרטי המצלמות וסיווגם המשפטי אל מול הוראת סעיף 79א לחוק הבחירות שעניינה ב"שמירת מסמכים".
20. **שלישית**, עולות שאלות מעשיות-מקצועיות לגבי סוג המצלמות שיעשה בהן שימוש ומיקום הצבתן (על גוף אדם או על קירות חדר הקלפי) באופן שיבטיח עמידה בעקרון החשאיות הקבוע בסעיף 4 לחוק יסוד: הכנסת.
21. **רביעית**, עולה שאלה כבדת משקל באשר לסטנדרטים שיש לקבוע בכל הקשור לאבטחת המידע, בשים לב להיות הסרטים בגדר מידע רגיש והצורך להבטיח את תקינות הליך הבחירות, ודאות ויציבות תוצאות הבחירות. כל זאת, בפרט אל מול התמורות הטכנולוגיות האדירות - הן בתחום הסייבר, הן בתחום עיבוד התמונה (ככל שחלילה המידע הרגיש ידלוף למי שלא הוסמך להחזיקו).
22. בהינתן שאלות מורכבות אלו, היועץ המשפטי לממשלה סבור כי יש להותיר את שאלת אפשרות הצבתן של מצלמות בקלפיות, בעת מהלך ההצבעה, להכרעתו המפורשת של המחוקק הראשי אשר יידרש למכלול הסוגיות וההוראות המפורטות שיש לקבוע, בבחינת הצבת קומה נוספת בבניין רב-הקומות של דיני הבחירות המפורטים.
- לפיכך, עמדת היועץ המשפטי לממשלה היא כי בהיעדר הסמכה מפורשת בחוק הבחירות, ולמצער בתקנות הבחירות, ועדת הבחירות המרכזית אינה יכולה להורות על הצבת מצלמות מטעמה.
23. תימוכין נוספים לכך ניתן למצוא בהסדרים המפורטים עד מאוד שנקבעו בחוק הבחירות, ובפרט בתקנות הבחירות, המייצרים מארג צפוף של דינים החולשים על כלל האינטראקציה המתקיימת בין הבוחר לבין כלל חברי ועדת הקלפי, החל מרגע כניסתו של הבוחר אל חדר הקלפי בבואו לממש את זכותו החוקתית לבחור ועד צאתו ממנו (וראו תקנות 61-67).
- מארג דינים אלו הופך את חדר הקלפי למרחב סטרילי, מאוסדר היטב בחוק הבחירות ובתקנותיו, במטרה להבטיח את מימוש זכות הבחירה העומדת לבוחר בהתאם לעקרונות המפורטים בסעיף 4 לחוק יסוד: הכנסת, ובפרט לענייננו - עקרון החשאיות. הצבת מצלמות או התרת שימוש בהן בעת מהלך הבחירות, סמוך כל כך למועד הבחירות לכנסת ה-22, עולה כדי שינוי של ממש בכל הקשור לאינטראקציה המוסדרת כיום בהתנהלות כלל ה"שחקנים" בחדר הקלפי – הבוחר מזה, וחברי ועדת הקלפי, מזה.

24. לפיכך, היועץ המשפטי לממשלה סבור כי המורכבות שפורטה מעלה ומבנה הדינים המאסדרים את מכלול התנהלות הבוחר אל מול ועדת הקלפי (ולחיפך) מלמדים כי מקומה הנורמטיבי של אסדרת הצבת מצלמות בחדר הקלפי צריך להיות בחוק הבחירות, ולמצער בתקנות.

25. יש לתת את הדעת לכך שמחוקק המשנה אף נדרש בפירוט רב לשאלת סוג הציוד שיימצא בחדר הקלפי. וראו תקנה 41 לתקנות הבחירות – שכותרתה "הציוד":

"41. ביום הבחירות יימצא במקום הקלפי כל החומר הדרוש להצבעה שהועבר למזכיר ועדת הקלפי בהתאם לתקנה 33; נוסף לכך יימצאו בו:

(1) שולחן אחד שלידי יושבים חברי ועדת הקלפי והמזכיר, עם כסאות או ספסלים לחברי הועדה, באופן שחברי הועדה יוכלו לפקח על כל בוחר הנכנס לתא ההצבעה או היוצא ממנו; מצד שני של השולחן, ממול חברי הועדה, תעמוד הקלפי כך שהחריץ בה יימצא בגובה שאינו נמוך מגובה פני השולחן;

(2) שולחן שני ומספר כסאות או ספסלים המיועדים למשקיפים;

(3) תא ההצבעה לצורך הצבעת הבוחרים שיותקן באמצעות פרגוד בפינת החדר מול שולחנותיהם של חברי הועדה והמשקיפים; התא יסתיר את הבוחר מעיני הזולת באופן שיוכל להכניס את פתק ההצבעה למעטפת ההצבעה בחשאיות גמורה; בתא ההצבעה יימצאו ערוכים, על מדף מיוחד או על שולחן, לפי האלף-בית, פתקי ההצבעה של כל רשימות המועמדים, פתקי הצבעה ריקים ועפרון; אין לשים בתא את כל כמות הפתקים בבת אחת, אלא כמות מסויימת שווה לכל הרשימות; יש לבדוק לפחות אחת לשעה את מלאי הפתקים בתא ולהוסיף פתקים במידת הצורך".

תקנה 33 לתקנות הבחירות שכותרתה – "מסירת חומר ההצבעה לוועדות הקלפיים" – מגדירה את חומרי ההצבעה שיועברו באופן מפורט עד מאוד:

"33. (א) לא יאוחר מיומיים לפני הבחירות תמציא הועדה האזורית את חומר ההצבעה וציוד ההצבעה המפורטים בתקנת משנה (ב) (להלן – ציוד ההצבעה) לכל ועדות הקלפי שבאזור באופן ובדרך שיקבע יושב ראש

הועדה המרכזית; המצאת ציוד ההצבעה תהיה לידי מזכיר ועדת הקלפי; הועדה האזורית תקבע את הסדרים הדרושים למסירת ציוד ההצבעה.

(ב) וזה ציוד ההצבעה:

- (1) שני עותקים של רשימת הבוחרים המתייחסת לאותו אזור קלפי;
- (א) רשימה של בוחרים שנכללו ברשימות הבוחרים כאמור בפסקה (1), ונפטרו בתקופה שבין יום שלפת הפנקס לבין מועד מסירת המידע לפי סעיף 39(ז) לחוק;
- (2) זהותן כאמור בתקנה 60;
- (3) החלטת הועדה המרכזית בדבר ההרכב הסיעתי של ועדת הקלפי (טופס 1);
- (4) קלפי העשויה קרטון או פלסטיק או חומר אחר שמידותיה ומבניה אושרו בידי יושב-ראש הועדה המרכזית וסגניו;
- (5) מנעול לצורך סגירת הקלפי; המנעול יהיה מנעול בטחון הניתן לפתיחה רק על ידי שבירתו ועליו חרוט מספר סידורי שיירשם בפרוטוקול;
- (6) פרגוד אחד או שניים לצורך התקנת תאי ההצבעה, כפי שקבע יושב ראש הועדה המרכזית;
- (7) מדף להחזקת פתקי הצבעה בכל תא הצבעה;
- (8) (נמחקה);
- (9) מדבקות "2 או 3 פתקים זהים";
- (10) מעטפות הצבעה;
- (11) פתקי הצבעה לכל רשימות המועמדים שאושרו;
- (12) פתקי הצבעה ריקים;
- (13) טפסי פרוטוקול לקביעת תוצאות ההצבעה בקלפי;
- (14) טפסי פרוטוקול בדבר פסילת קולות;
- (15) גליונות ספירת הקולות;
- (16) עותק אחד של החוק, של תקנות אלה ושל הוראות הועדה המרכזית;
- (17) הציוד המשרדי הדרוש;
- (18) נייר אריזה ומעטפות אריזה;
- (19) אמצעי תאורה לשעת חירום;
- (20) המודעות הרשמיות שיש להדביק בכניסה למקום הקלפי ובתא ההצבעה;
- (21) קרש שיפודים לצורך ספירת פתקי ההצבעה".

וכן ראו את תקנה 45א שכותרתה – "איסור שימוש בטלפונים ניידים ברדיו ובטלוויזיה", שזו לשונה:

"45א. ביום הבחירות, בשעה שבה מצוי מצביע בקלפי ובעת ספירת הקולות, לא ישוחח אדם ממכשיר טלפון נייד או מכשיר קשר בחדר שבו פועלת ועדת קלפי, אלא לצורך ניהול ההצבעה בקלפי או במקרי חירום, ולא יפעיל אדם בחדר כאמור מכשיר רדיו או טלוויזיה".

26. אשר על כל האמור לעיל, היועץ המשפטי לממשלה סבור כי בהעדר הסמכה מפורשת בחוק הבחירות, ולמצער בתקנות הבחירות, ועדת הבחירות המרכזית אינה יכולה להציב מצלמות מטעמה.

רון רוזנברג, עו"ד
7/5/19
סגן בכיר במחלקת הבג"צים
במשרד המשפטים

היום, ו' באב, תשע"ט
07 באוגוסט, 2019